

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 173 คน คณาจารย์จำนวน 1,716 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 รวมทั้งสิ้น 1,889 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเจาะจงจากเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 เขต 9 อำเภอของจังหวัดพิษณุโลกและทำการเลือกมา 1 เขตคือเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ได้แก่ อำเภอเมืองและอำเภอบางระกำ และมากำหนดสัดส่วนร้อยละ 70 ของโรงเรียนทั้งหมดรวมทั้งสถานศึกษาเอกชนได้ โรงเรียนทั้งหมด 121 โรงเรียนแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของยามานะ (Yamana) (วิราพร พงศ์อาจารย์, 2542 : 72 อ้างถึงใน Yamane, 1973 : 725) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน 95% เป็นผู้บริหาร 121 คน คณาจารย์ 1,675 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบเจาะจงจากกลุ่มผู้บริหารและคณาจารย์ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารทั้งหมดและคณาจารย์ได้ทำการสุ่มโดยการเจาะจงคณาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูอนามัยของโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้น ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 405 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 121 คน คณาจารย์ จำนวน 284 คน รวมทั้งสิ้น 405 คน ดังตาราง 1 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 386 ฉบับ

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างรายชื่อโรงเรียนในเขต
พื้นที่การศึกษาพิเศษโลก เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษโลก เขต 1

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์
	อำเภอเมือง				
1	จำการบุญ	1	97	1	2
2	ชุมชน 1 วัดสะกัตน้ำมัน	1	19	1	2
3	ชุมชนที่ 11 วัดสุวรรณประดิษฐ์	1	24	1	2
4	ชุมชนที่ 14 วัดคอนทอง	1	11	1	2
5	ไทยรัฐวิทยา 8 (บ้านมะขามสูง)	1	18	1	2
6	นิคมบ้านกว้าง	1	4	1	2
7	บ้านกว้าง (พระชาวชัยสิทธิ์)	1	34	1	2
8	บ้านเขาฟ้า	1	4	1	2
9	บ้านดงวิทยา	1	8	1	2
10	บ้านตาลสุวรรณ	1	5	1	2
11	บ้านดุม	1	9	1	2
12	บ้านเต็งสำนัก	1	4	1	2
13	บ้านทองหลาง(พุ่มประชาชนกุล)	1	7	1	2
14	บ้านบึงกระดาน(เมธาประชาชนกุล)	1	20	1	2
15	บ้านป่า (บิลอาสาประชาสรรค์)	1	18	1	2
16	บ้านหลายชุมพล	1	19	1	2
17	บ้านแม่ระหัน	1	8	1	2
18	บ้านร้องยั้งข้าว	1	8	1	2
19	บ้านวังยาง	1	8	1	2
20	บ้านสะอึก(ประชาอุปถัมภ์)	1	10	1	2
21	บ้านหนองกวางลี	1	12	1	2
22	บ้านหนองหญ้า	1	6	1	2
23	บ้านหนองหัวยาง	1	13	1	2
24	บ้านหัววังกว้าง	1	6	1	2
25	บ้านหินลาด	1	6	1	2
26	บ้านแหลมชาน	1	7	1	2
27	วัดกรมธรรม์	1	7	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์
28	วัดคู้งวารี (อำเภอบึงสามพัน)	1	11	1	2
29	วัดจันทรม	1	8	1	2
30	วัดจอมทอง	1	16	1	2
31	วัดจันทร์ตะวันตก มิตรภาพที่ 73	1	21	1	2
32	วัดจันทร์ตะวันออก	1	37	1	2
33	วัดจุฬามณี	1	13	1	2
34	วัดตาปะขาวหาย	1	10	1	2
35	วัดท่าตะเคียน	1	9	1	2
36	วัดท่าโรงตะวันตก	1	10	1	2
37	วัดท่าโรงตะวันออก	1	9	1	2
38	วัดธรรมเกษตร (เกษตรานุเคราะห์)	1	12	1	2
39	วัดเนินมะกอก	1	17	1	2
40	วัดบางทราย	1	13	1	2
41	วัดบางพยอม	1	8	1	2
42	วัดบ้านไร่	1	10	1	2
43	วัดบ้านใหม่	1	21	1	2
44	วัดมิ่งพระ(เหรียญ จัน อนุสรณ์)	1	27	1	2
45	วัดปากฟิงตะวันตก	1	17	1	2
46	วัดปากฟิงตะวันออก	1	7	1	2
47	วัดไม้หล่นราษฎร์เจริญ	1	8	1	2
48	วัดพิบูลทอง	1	8	1	2
49	วัดโพธิญาณ (อ.ท.พ.อุปถัมภ์)	1	10	1	2
50	วัดมหาวนาราม	1	20	1	2
51	วัดยาง(มีมานะวิทยา)	1	33	1	2
52	วัดยางเอน(ประชาชนุเคราะห์)	1	23	1	2
53	วัดศรีรัตนาราม(รัตนราษฎร์สงเคราะห์)	1	14	1	2
54	วัดศรีวนาราม	1	6	1	2
55	วัดศรีวิสุทธิาราม (วิไลราษฎร์อุปถัมภ์)	1	72	1	2
56	วัดสมอแข (พิณเพลราษฎร์บำรุง)	1	11	1	2
57	วัดสระโคก	1	18	1	2
58	วัดสว่างอารมณ์	1	11	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์
59	วัดเสาทิน	1	7	1	2
60	วัดแสงดาว(เทพประชานุสรณ์)	1	8	1	2
61	วัดแหลมโพธิ์	1	16	1	2
62	วัดใหม่ราษฎร์ศรัทธาธรรม	1	11	1	2
63	วัดอรัญญิก	1	36	1	2
64	วัดอินทรีย์	1	6	1	2
65	สะพานที่ 3	1	24	1	2
66	อนุบาลพิษณุโลก อำเภอบางระกำ	1	104	1	2
67	คลองวัดไร่	1	12	1	2
68	นิคมบางระกำ 1 (รุ่งวิไล)	1	7	1	2
69	นิคมบางระกำ 2 (ราษฎร์บำรุง)	1	9	1	2
70	นิคมบางระกำ 4 (บางระกำชนูปถัมภ์)	1	5	1	2
71	นิคมบางระกำ 6 (ท่ามะเกลือ)	1	7	1	2
72	นิคมบางระกำ 8 (หนองปลวก)	1	7	1	2
73	บ่อวิทยามบางระกำ	1	26	1	2
74	บางระกำ	1	31	1	2
75	บ้านตะแบกงาม	1	6	1	2
76	บ้านตะไคร้ประชาสรรค์	1	13	1	2
77	บ้านท่านางงาม	1	3	1	2
78	บ้านท่าไม้งาม	1	6	1	2
79	บ้านนาซึกหวาย	1	6	1	2
80	บ้านบัวจันทร์	1	7	1	2
81	บ้านบางแก้ว	1	10	1	2
82	บ้านประดาประชาราษฎร์	1	7	1	2
83	บ้านปลักแรด	1	39	1	2
84	บ้านพันเสา	1	18	1	2
85	บ้านย่านใหญ่	1	6	1	2
86	บ้านเรียงกระดก	1	6	1	2
87	บ้านหนองตะเคียน	1	5	1	2
88	บ้านหนองนาขวางอัน	1	20	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์/ อาจารย์
89	บ้านหนองไผ่	1	10	1	2
90	บ้านหนองแพงพวย	1	4	1	2
91	บ้านหล่ายขานาง	1	5	1	2
92	วัดกระท่อมยอดน้ำ	1	4	1	2
93	วัดกรับพวง	1	16	1	2
94	วัดกลางสุริยวงศ์	1	11	1	2
95	วัดคูดขวาง	1	11	1	2
96	วัดคูดม่วง	1	6	1	2
97	วัดดงโคกขาม	1	8	1	2
98	วัดดอนอภัย	1	8	1	2
99	วัดแตน	1	9	1	2
100	วัดท่าโก	1	4	1	2
101	วัดทุ่งซา	1	8	1	2
102	วัดบ้านดง	1	20	1	2
103	วัดบึงกอก	1	14	1	2
104	วัดบึงบอน	1	7	1	2
105	วัดประดู่มะค่าประชาสรรค์	1	9	1	2
	สถานศึกษาเอกชน				
106	ธีรธาดา พิษณุโลก	1	13	1	2
107	ธีรธาดา ปทุมวัน	1	18	1	2
108	เซนต์นิโกลาส	1	13	1	2
109	ไทยกล้าวทยา	1	24	1	2
110	แสงราษฎร์	1	85	1	2
111	โรจนวิทย์มาลาเบียง	1	42	1	2
112	สินหมีน	1	120	1	2
113	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7	1	40	1	2
114	อนุบาลประชาราษฎร์	1	60	1	2
115	อนุบาลโรจนวิทย์	1	92	1	2
116	อนุบาลโรจนวิทย์ป้อมเพชร	1	46	1	2
117	อนุบาลโรจนวิทย์มาลาเบียง	1	62	1	2

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์	ผู้บริหาร	คณาจารย์ / อาจารย์
118	อนุบาลวังจันทร์	1	43	1	2
119	อนุบาลห้วยจรดวิทยา	1	30	1	2
120	อภินิหารวิทยานุกูล	1	40	1	2
121	ศึกษาพิเศษพิษณุโลก	1	80	1	2
	รวม	121	1,674	121	284

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร (Man) ด้านการดำเนินการ (Management) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ด้านงบประมาณ (Money) และสภาพปัจจุบันของโครงการอนามัยโรงเรียนลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 สภาพปัจจุบันของโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำราและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร (Man) ด้านการดำเนินการ (Management) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ด้านงบประมาณ (Money) และสภาพปัจจุบันของโครงการอนามัยโรงเรียน

3. สร้างเครื่องมือ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และสำนวนภาษา ประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์วิราพร พงษ์อาจารย์ การศึกษามหาบัณฑิต.(วัดผลการศึกษา) อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดิ์วงศ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษา) อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.3 ดร.วรรณภา ประทุมโท การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา) อาจารย์ประจำวิทยาลัยอาชีวศึกษาพิษณุโลก

4.4 นางสุกัญญา บำรุงชาติ พยาบาลวิชาชีพ 8 ปริญญาตรี สาขาสุขศาสตร์การพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูง ตำแหน่งหัวหน้างานจ่ายส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์สุขภาพชุมชนประชาอุทิศ

4.5 นางสาวศิริวรรณ อัจยุดิโกคิน พยาบาลวิชาชีพ 7 ปริญญาตรี พยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นสูง ศูนย์สุขภาพชุมชนพระองค์ขาว

ในการหาความตรงเชิงเนื้อหาใช้วิธีให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ แล้วนำมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า Item Objective Congruence (IOC.) ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป

5. ทดลองใช้เครื่องมือ(Try Out)กับประชากร จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ใช้ค่า Reliability ได้ค่า = 0.89

6. นำเครื่องมือที่ได้แก้ไขปรับปรุง เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อผ่านความเห็นชอบแล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเฉพาะเขตพื้นที่ 1 โดยใช้วิธีการเก็บด้วยตนเองซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือออกเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 405 คน

เกณฑ์ในการกำหนดช่วง นำค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาแปลความหมายระดับสภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนดังนี้ (ประคอง วรรณสูตร, 2538 : 77)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานน้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการบริหารงานโครงการอนามัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลกเขต 1 ใน 5 ตำบล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1. สถิติพื้นฐานได้แก่
  - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และทดสอบความแปรปรวนภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม โดยใช้ค่า F-test กรณีพบความแตกต่าง จึงนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')